IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 14.12.2020
COM(2020) 804 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Rapport Annwali 2020

Dwar l-implimentazzjoni tal-istrumenti tal-Unjoni Ewropea għall-finanzjament tal-azzjoni esterna fl-2019

{SWD(2020) 336 final}

Werrej

It-twettiq tal-impenji globali ... 1

L-UE: Attur globali aktar b'saħħtu ... 1

Għajnuna umanitarja ... 2

L-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 ... 2

Prijoritajiet globali ... 3

Patt Ekoloġiku ... 3

Alleanzi għal tkabbir sostenibbli ... 4

L-iżvilupp tal-bniedem ... 5

Sħubija dwar il-migrazzjoni ... 5

Paċi u sigurtà ... 6

Id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, il-valuri fundamentali ... 6

Teknoloġija u innovazzjoni ... 7

Firxa Globali ... 8

L-Afrika ... 8

L-Ażja, l-Ażja Ċentrali u l-Paċifiku ... 8

Ir-Reġjun tat-Tkabbir ... 9

Il-Viċinat Ewropew ... 9

L-Amerka Latina u l-Karibew ... 10

Reġjun tal-Golf tal-Lvant Nofsani ... 11

It-twettiq tal-impenji globali

Fl-2019, l-instabbiltà ġeopolitika kompliet tippersisti, iżda l-Unjoni Ewropea baqgħet taħdem biex tiżgura dinja aktar paċifika, ġusta u prospera. Il-pjaneta tagħna u l-popli tagħha għaddejjin minn tibdil rapidu u minn taqlib ambjentali, politiku u teknoloġiku.

F’dinja dejjem aktar inċerta, l-UE wieġbet b’mod komprensiv, bl-użu ta’ firxa sħiħa ta’ politiki u tal-għodod tagħha, kemm dawk diplomatiċi kif ukoll dawk finanzjarji, ta’ sigurtà jew relatati mal-kummerċ, azzjonijiet ta’ żvilupp sostenibbli jew għajnuna umanitarja. Matul l-2019, l-UE kompliet il-ħidma tagħha biex tirriforma s-sistema multilaterali u tmantni t-tmexxija globali b’rabta mal-isfidi attwali u futuri, u hija żiedet il-kooperazzjoni u s-sħubija tagħha ma’ organizzazzjonijiet reġjonali li huma essenzjali biex jiġi żgurat l-iżvilupp sostenibbli globali, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-kooperazzjoni internazzjonali effettiva.

Dan ir-rapport jiddeskrivi l-aspetti ewlenin tal-appoġġ finanzjarju tal-UE għall-kooperazzjoni internazzjonali u l-iżvilupp, l-għajnuna umanitarja, il-politika barranija u tkabbir matul l-2019[1]. Dan juri kif l-akbar blokk kummerċjali fid-dinja u l-akbar sors ta’ għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp jgħinu biex itejbu l-ħajja ta’ miljuni ta’ nies f’aktar minn 120 pajjiż madwar id-dinja, jiġġieldu kontra l-inugwaljanza, iħaddnu l-iżvilupp tal-bniedem, jippermettu liż-żgħażagħ jilħqu l-potenzjal tagħhom u jappoġġaw tkabbir ġust u sostenibbli u s-soċjetajiet madwar id-dinja.

Matul l-2019, l-UE u l-Istati Membri tagħha investew EUR 75,2 biljun f’ għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp — 55,2 % tal-għajnuna globali totali[2].

L-UE: Attur globali aktar b’saħħtu

L-istrateġija globali tal-UE għall-politika estera u ta’ sigurtà[3] tippermetti lill-UE taġixxi b’mod kollettiv biex tindirizza l-isfidi globali kumplessi. Filwaqt li ssegwi l-ħames prijoritajiet oriġinali tal-istrateġija[4], fl-2019 l-UE kompliet tippromwovi ordni globali msejjes fuq id-dritt internazzjonali, bin-Nazzjonijiet Uniti fil-qalba tiegħu, fi sħubija ma’ organizzazzjonijiet reġjonali. Is-sħubija trilaterali rivoluzzjonarja bejn l-Unjoni Afrikana, l-UE u n-NU wittiet it-triq għal kooperazzjoni aktar mill-qrib fuq l-aġenda aktar wiesgħa għall-paċi u s-sigurtà, filwaqt li l-appoġġ għall-Forza Konġunta tal-G5 tas-Saħel wera l-importanza li jsir investiment fi sħubiji ta’ sigurtà reġjonali.

Fl-2019, l-UE żammet approċċ komprensiv għall-konflitti u l-kriżijiet tas-sigurtà permezz ta’ interventi skont l-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi[5] u permezz ta’ azzjonijiet ta’ politika estera u ta’ sigurtà komuni madwar id-dinja. Dawn l-azzjonijiet koprew kriżijiet kbar f’pajjiżi bħall-Afganistan, ir-Repubblika Ċentru-Afrikana, ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, l-Iraq, il-Lebanon, il-Libja, il-Mali, in-Niġerja, il-Pakistan, is-Somalja, is-Sudan t’Isfel, is-Sudan, is-Sirja, it-Turkija, l-Ukrajna, il-Venezwela u l-Jemen.

[1] Ara l-SWD li jakkumpanja dan ir-Rapport Annwali Parti I, Introduzzjoni għad-dettalji.
[2] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/IP_20_674
[3] https://eeas.europa.eu/topics/eu-global-strategy/17304/global-strategy-european-unions-foreign-and-security-policy_mt
[4] Sigurtà u difiża; reżiljenza; approċċ integrat; rabta interna/esterna; u strateġiji reġjonali u tematiċi.
[5] https://ec.europa.eu/fpi/news/eu%E2%80%99s-instrument-contributing-stability-and-peace-icsp_en

L-UE hija waħda mill-ftit atturi bi preżenza globali u b'sett ta' għodod ta' politika komprensivi u qed tassumi responsabbiltà akbar għad-difiża tagħha u biex tassisti lis-sħab bil-paċi u s-sigurtà. Il-progress fir-Rieżami Annwali Koordinat dwar id-Difiża[6], il-Kapaċità Militari tal-Ippjanar u t-Tmexxija[7], il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża, id-Dikjarazzjoni Konġunta UE–NATO[8] u l-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti[9] huma kisbiet sinifikanti u storiċi. Fi ħdan is-sett tal-għodod tal-politika barranija tal-UE, l-isforzi għall-bini tal-istituzzjonijiet, inklużi l-għodod tal-Assistenza Teknika u l-Iskambju tal-Informazzjoni u tal-Ġemellaġġ, komplew irawmu r-riforma u javvanzaw il-politiki strateġiċi tal-UE fil-pajjiżi sħab.

Bħala l-akbar blokk kummerċjali u sors ta' investiment dirett barrani, l-UE tkompli taħdem mas-sħab internazzjonali biex tippromwovi sistema kummerċjali internazzjonali ħielsa u ġusta, inkluż permezz ta' riforma tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ.

Għajnuna umanitarja

Fl-2019, il-bżonnijiet umanitarji baqgħu f'livell għoli rekord minħabba kriżijiet kumplessi, li spiss iwasslu għal spostament tal-massa ta' persuni, għal diżastri naturali u epidemiji. L-UE baqgħet donatur umanitarju ewlieni, u mmobilizzat EUR 2,4 biljun biex tipprovdi għajnuna lil miljuni ta' nies f'aktar minn 80 pajjiż.

Proporzjon sinifikanti ta' għajnuna tal-UE għen lin-nies affettwati mill-kriżi fis-Sirja u fil-pajjiżi ġirien. Il-Kummissjoni kompliet timplimenta l-komponent umanitarju tal-Faċilità tal-UE għar-Refuġjati fit-Turkija[10], speċjalment permezz tas-Sistema ta' Protezzjoni Soċjali ta' Emerġenza[11].

Fl-2019, il-Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili[12] ġie attivat 20 darba għal diżastri fl-UE u barra minnha, inkluż għal nirien devastanti fil-foresti fil-Bolivja, fil-Gwatemala, f'Iżrael u fil-Libanu.

L-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030

Matul l-2019 u f'konformità mal-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp, l-UE kompliet tappoġġa l-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli, l-Aġenda ta' Azzjoni ta' Addis Ababa dwar il-finanzjament għall-iżvilupp, u l-Ftehim ta' Pariġi dwar it-Tibdil fil-Klima globalment, f'kooperazzjoni diretta mal-pajjiżi sħab.

L-inugwaljanzi li qed jikbru, il-ġuħ li qed jiżdied, it-tisħin globali, it-telfien tal-bijodiversità, l-inkwiet soċjali, il-kunflitti u l-migrazzjoni jindikaw xejriet li qed imorru għall-agħar u huma riflessi fl-Aġenda 2030 kollha kemm hi. Is-Summit tal-2019 dwar l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) analizza l-progress u enfasizza l-ħtieġa għal bidla fil-perkorsi tal-iżvilupp u fil-ħeffa biex tintlaħaq l-iskadenza tal-2030. Id-Dikjarazzjoni Konġunta UE-AKP (pajjiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku) dwar l-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 u tal-SDGs ġiet adottata fil-marġni tas-Summit, u affermat mill-

[6] https://www.eda.europa.eu/what-we-do/our-current-priorities/coordinated-annual-review-on-defence-(card)
[7] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8798-2019-INIT/en/pdf
[8] https://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2018/07/10/eu-nato-joint-declaration/
[9] Id-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2017/2315 tal-11 ta' Diċembru 2017 li tistabbilixxi Kooperazzjoni Strutturata Permanenti (PESCO) u li tiddetermina l-lista ta' Stati Membri Parteċipanti ĠU L 331, 14.12.2017, p. 57.
[10] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en
[11] https://ec.europa.eu/echo/essn_en
[12] https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/mechanism_en

ġdid l-impenn għall-Aġenda 2030 u qed tfittex li ssaħħaħ il-kooperazzjoni biex taċċellera l-implimentazzjoni tal-SDGs biex ħadd ma jitħalla barra.

Fil-Forum Politiku ta' Livell Għoli tan-NU fi New York f'Lulju, l-UE ppreżentat progress fl-Aġenda 2030 u fl-SDGs fl-Unjoni u permezz tal-kooperazzjoni internazzjonali tal-UE. L-inizjattivi ewlenin ippreżentati f'dan l-avveniment inkludew id-dokument ta' riflessjoni tal-UE "Lejn Ewropa Sostenibbli sal-2030"[13], ir-Rapport ta' Monitoraġġ tal-Eurostat tal-2019 dwar il-progress tal-SDGs, l-ewwel Rapport Konġunt ta' Sinteżi dwar il-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp tal-2017, u r-rapport tal-UE tal-2019 dwar il-Koerenza tal-Politiki għall-Iżvilupp.

L-ipprogrammar konġunt, l-oqfsa tar-riżultati konġunti u l-implimentazzjoni konġunta qed iżidu l-impatt tal-fondi Ewropej fil-kisba tal-SDGs. Matul l-2019, ġew imnedija dokumenti ta' programmar konġunt fir-Repubblika Ċentru-Afrikana, fil-Honduras u fil-Mali, filwaqt li l-istrateġija Ewropea ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Kambodja ġiet estiża. Sa Diċembru, kien hemm 20 dokument ta' programmar konġunt fis-seħħ.

Il-firxa tal-attivitajiet ta' bini tal-istituzzjonijiet ġiet estiża għall-pajjiżi koperti mill-politiki tal-iżvilupp tal-UE madwar id-dinja. L-għan kien li jiġu appoġġati l-prijoritajiet ta' politika tal-UE u li l-pajjiżi jiġu megħjuna jimplimentaw l-istrateġiji ta' żvilupp nazzjonali tagħhom f'konformità mal-istandards tal-UE, u b'hekk jikkontribwixxu għall-kisba tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli.

Prijoritajiet globali

Fi tmiem l-2019, il-President tal-Kummissjoni Ewropea l-ġdida kompla jinkorpora l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli fit-tfassil tal-politika u l-azzjoni tal-UE, filwaqt li enfasizza l-impenn kontinwu tal-UE għas-sostenibbiltà.

Patt Ekoloġiku

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew[14] ippreżentat fi tmiem l-2019 huwa parti integrali mill-istrateġija tal-Kummissjoni biex tiġi implimentata l-Aġenda 2030 u l-SDGs u biex l-ekonomija u s-soċjetà Ewropea jiġu diretti lejn triq aktar sostenibbli. **It-tibdil fil-klima** huwa wieħed mill-isfidi ewlenin li qed tiffaċċja d-dinja, prijorità għall-azzjoni esterna tal-UE, u tema ċentrali tal-Patt Ekoloġiku.

Matul l-2019, l-UE saħħet l-approċċ tagħha dwar l-azzjoni klimatika permezz ta' programmi bħall-Alleanza Globali kontra t-Tibdil fil-Klima+[15] biex tinbena reżiljenza għall-klima fil-pajjiżi sħab, b'mod partikolari fil-pajjiżi l-anqas żviluppati u fi stati gżejjer żgħar li qed jiżviluppaw, u dawn il-programmi jiffinanzaw aktar minn 80 proġett.

[13] https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_mt
[14] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_mt
[15] https://www.gcca.eu/

Il-Faċilità għal Ħajja Adattiva għall-Klima Lokali[16] wasslet il-finanzjament għall-klima lil aktar minn 240 gvern lokali li jirrappreżentaw 6 miljun ruħ f' 14-il pajjiż. It-tieni fażi fuq skala akbar tnediet fi tmiem l-2019.

L-enerġija sostenibbli hija essenzjali biex jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima u tinsab fil-qalba tal-Patt Ekoloġiku. Fl-2019, l-UE kompliet tappoġġa l-aċċess għall-enerġija sostenibbli fid-dinja kollha kif ukoll azzjonijiet favur l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija. F'Diċembru, il-Kunsill Ewropew appoġġa l-għan tal-UE li ssir l-ewwel kontinent newtrali għall-klima sal-2050.

L-aċċess għall-ilma u s-sanità huwa dritt tal-bniedem universali. Fl-2019, l-UE kompliet tappoġġa l-aċċess għall-ilma u s-sanità, il-ġestjoni sostenibbli u integrata tal-ilma u l-bini tal-kapaċità.

Il-Ġordan ibati minn skarezza tal-ilma. Il-Fond Fiduċjarju Reġjonali tal-UE, b'reazzjoni għall-kriżi Sirjana, ipprovda EUR 21,5 miljun mill-Fond Fiduċjarju Reġjonali tal-UE biex jitjiebu s-servizzi tal-ilma u tal-ilma mormi għal aktar minn 1 miljun ruħ fil-Provinċja ta' Irbid.

L-UE tippromwovi l-**iżvilupp tan-negozju ekoloġiku** fi ktajjen tal-valur ewlenin u tappoġġa l-finanzjament għat-tranżizzjoni globali tal-ekonomija ċirkolari. "SWITCH to Green" hija l-inizjattiva ewlenija tal-UE f'dan il-qasam.

It-telf tal-bijodiversità u d-degradazzjoni ta' ħafna ekosistemi huma sfida sinifikanti. Il-Komunikazzjoni tal-2019 "It-Tisħiħ tal-azzjoni tal-EU għall-protezzjoni u għar-restawr tal-foresti tad-dinja"[17] toffri qafas integrat għall-ġlieda kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti.

Fl-2019 il-Kummissjoni ġeddet il-finanzjament tagħha tal-Fond ta' Sħubija għal Ekosistemi f'Riskju - l-attur ewlieni għall-finanzjament ta' żoni ewlenin tal-bijodiversità madwar id-dinja.

Alleanzi għal tkabbir sostenibbli

Li naħdmu flimkien huwa essenzjali biex jitwettqu l-SDGs. Il-prosperità globali tista' tinkiseb biss permezz ta' **impjiegi deċenti u tkabbir ekonomiku sostenibbli** għal kulħadd. Fl-2019, l-UE appoġġat azzjonijiet bħall-"Programm II ta' ktajjen ta' valur u klima ta' investiment sostenibbli" biex jiġu ffinanzjati inizjattivi globali u Ewropej li jippromwovu aspetti ewlenin tal-klima tal-investiment, in-negozju u l-iżvilupp fis-settur privat.

Fil-qalba tal-Pjan ta' Investiment Estern (PIE) tal-Kummissjoni hemm il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli (EFSD), li jgħaqqad strument ta' garanzija ġdid ma' żewġ pjattaformi ta' investiment reġjonali, il-Pjattaforma ta' Investiment għall-Afrika u l-Pjattaforma ta' Investiment tal-Viċinat, biex jiġu appoġġati investimenti privati f'ambjenti tan-negozju inqas żviluppati u aktar riskjużi. Sa tmiem l-2019, l-EFSD kien immobilizza madwar EUR 4,6 biljun f'fondi tal-UE li għandhom jiġġeneraw EUR 47 biljun f'investiment.

Permezz tal-Istrument ta' Sħubija (PI)[18], fi tmiem l-2019 ġie ffirmat kuntratt ta' EUR 5,7 miljun fi sħubija ġdida bejn l-UE u l-OECD biex jgħin fit-tiswir ta' mudelli kummerċjali għal tkabbir sostenibbli, inklużiv u aktar ġust.

[16] https://www.uncdf.org/local/homepage
[17] COM(2019) 352 final tat-23 ta' Lulju 2019
[18] https://ec.europa.eu/fpi/what-we-do/partnership-instrument-advancing-eus-core-interests_en

Matul l-2019, żewġ fondi fiduċjarji f'kooperazzjoni mal-Grupp tal-Bank Dinji li jindirizzaw klimi ta' investiment favorevoli għan-negozju: wieħed biex jgħin lill-pajjiżi u lill-komunitajiet ekonomiċi reġjonali fir-reġjun tal-AKP (EUR 12-il miljun) u l-ieħor biex jappoġġa l-Afrika Sub-Saħarjana (EUR 10 miljun).

Fis-Sħubija tal-Lvant, aktar minn 40 programm reġjonali u bilaterali fil-qafas tal-inizjattiva "EU4Business" taw appoġġ sostantiv għall-iżvilupp tal-SMEs, u kkomplementaw il-pjanijiet ta' riforma nazzjonali.

Il-qerda tal-faqar fid-dimensjonijiet kollha tiegħu, l-indirizzar tad-diskriminazzjoni u l-inugwaljanza u li ħadd ma jitħalla lura huma fil-qalba tal-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp.

Aktar minn nofs il-popolazzjoni tad-dinja mhijiex koperta mill-benefiċċji tal-protezzjoni soċjali. L-UE tappoġġa programmi ta' protezzjoni soċjali f' 26 pajjiż, li jirrappreżentaw investiment totali ta' EUR 1 biljun.

Skont ir-Rapport Globali tal-2019 dwar il-Kriżijiet tal-Ikel, aktar minn 113-il miljun persuna fi 53 pajjiż esperjenzaw **ġuħ akut** li kien jeħtieġ għajnuna urġenti fl-2018. L-UE taħdem mas-sħab biex tittratta l-ġuħ, u l-malnutrizzjoni tat-tfal u materna, inkluż billi tippromwovi agrikoltura sostenibbli u reżiljenti.

L-inizjattiva ffinanzjata mill-UE "Żvilupp ta' Innovazzjoni Intelliġenti permezz tar-Riċerka fl-Agrikoltura" (DeSIRA) immobilizzat madwar EUR 95 miljun biex jinbnew kapaċitajiet nazzjonali, reġjonali u globali għall-innovazzjoni.

L-iżvilupp tal-bniedem

Is-saħħa tajba hija bażi essenzjali għall-iżvilupp sostenibbli. L-UE tappoġġa lill-pajjiżi sħab biex isegwu approċċ ta' "saħħa fil-politiki kollha" biex itejbu b'mod sostenibbli l-kwalità, il-kopertura u l-affordabbiltà tal-kura tas-saħħa u jtejbu s-sistemi tas-saħħa.

Nofs l-għajnuna tal-UE għas-saħħa (EUR 2,6 biljun bejn l-2014 u l-2020) tmur għal inizjattivi globali bħall-Fond Globali għall-Ġlieda kontra l-AIDS, it-Tuberkulożi u l-Malarja; l-Alleanza Globali għat-Tilqim u l-Immunizzazzjoni, l-Alleanza għat-Tilqim; is-Sħubija dwar Kopertura Universali tas-Saħħa tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa; u l-Fond tan-NU għall-Popolazzjoni.

Matul l-2019, il-Kummissjoni wiegħdet EUR 550 miljun lill-Fond Globali għall-2020–2022.

L-edukazzjoni hija kruċjali għat-tiswir tal-ġenerazzjonijiet futuri u faċilitatur essenzjali għat-tkabbir sostenibbli, l-impjiegi ta' kwalità u l-ugwaljanza.

L-UE tappoġġa l-edukazzjoni f'madwar 100 pajjiż u permezz ta' sħubijiet bħas-Sħubija Globali għall-Edukazzjoni (GPE) u l-fond "Education Cannot Wait".

Permezz tal-appoġġ tagħha għall-GPE, l-UE kkontribwiet għar-reġistrazzjoni ta' 77 miljun tifel u tifla fl-iskejjel primarji.

Sħubija dwar il-migrazzjoni

L-UE kompliet tapplika **approċċ bilanċjat għall-migrazzjoni**. Fl-2019, l-għadd ta' migranti internazzjonali madwar id-dinja laħaq kważi 272 miljun, kważi 70,8 miljun ruħ huma spostati b'mod furzat fid-dinja kollha, u l-popolazzjoni globali tar-refuġjati hija ta' 25,9 miljun ruħ. Il-biċċa l-kbira tar-refuġjati komplew jiġu ospitati f'reġjuni li qed jiżviluppaw.

Il-migrazzjoni wkoll tista' **iżżid l-inugwaljanza**, u l-UE tat spinta lill-isforzi tagħha biex tiżgura li l-migrazzjoni twassal għal tkabbir inklużiv u żvilupp sostenibbli fil-pajjiżi ta' oriġini, ta' tranżitu u ta' destinazzjoni sabiex il-komunitajiet kollha jibbenefikaw. F'Ġunju, il-Kummissjoni ppubblikat dokument ta' ħidma tal-persunal dwar "Nindirizzaw l-inugwaljanza fil-pajjiżi sħab"[19] u f'Novembru, il-Kunsill adotta konklużjonijiet li jappellaw lill-UE u lill-Istati Membri biex jaċċelleraw l-isforzi tagħhom[20].

Fl-2019, il-Fond Fiduċjarju ta' Emerġenza tal-UE għall-Afrika approva 36 programm addizzjonali u 16-il "allokazzjoni supplimentari" fit-tliet reġjuni tiegħu (is-Saħel u l-Lag Chad, il-Qarn tal-Afrika u l-Afrika ta' Fuq) li jammontaw għal EUR 851 miljun.

Paċi u sigurtà

Matul l-2019, l-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi għadu għodda ewlenija għad-diplomazija tal-UE f'kuntesti ta' kriżi u fit-tfittxija tagħha għall-istabbiltà, il-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni tal-kunflitti u l-konsolidazzjoni tal-paċi. Is-46 azzjoni adottati tar-rispons għall-kriżijiet irreaġixxew direttament għall-prijoritajiet politiċi tal-UE u kkomplementaw il-ħidma tal-missjonijiet tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni.

Fl-2019, l-użu tal-bini tal-kapaċità b'appoġġ għas-sigurtà u l-iżvilupp kompla jissaħħaħ b'azzjonijiet ġodda mnedija fil-Burkina Faso, in-Niġer, is-Somalja u t-Taġikistan.

Tnediet ukoll azzjoni globali biex tappoġġa ċentri ta' taħriġ reġjonali fl-Afrika tal-Punent, l-Afrika tal-Lvant u l-Lvant Nofsani biex jitħarrġu atturi militari fl-oqsma tas-saħħa, it-tneħħija tal-mini u l-protezzjoni ċivili.

Kompliet il-ħidma biex jiġu kkoordinati l-isforzi internazzjonali f'kuntesti ta' konflitt u wara konflitt man-NU u organizzazzjonijiet internazzjonali oħra, b'mod partikolari l-Bank Dinji u l-Bank Afrikan tal-Iżvilupp, biex jiġi appoġġat l-aċċess għall-finanzjament u jiġi rifless l-impenn qawwi tal-UE għall-multilateraliżmu.

Fl-2019, l-ewwel kontribut tal-UE għall-Fond tan-NU għall-Bini tal-Paċi sar permezz tal-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi.

F'Lulju, is-sit nukleari ta' Chernobyl ingħata lura lill-awtoritajiet Ukraini wara t-tlestija tal-akbar sforz ta' kooperazzjoni internazzjonali dwar is-sikurezza nukleari. L-UE pprovdiet EUR 431,6 miljun permezz tal-Istrument tagħha għall-Kooperazzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari u l-programm tal-Assistenza Teknika lill-Commonwealth tal-Istati Indipendenti.

L-UE kompliet tippromwovi **l-istat tad-dritt, l-aċċess għall-ġustizzja, u t-tisħiħ tal-kapaċitajiet tal-istituzzjonijiet tal-ġustizzja** f'pajjiżi sħab madwar id-dinja.

Id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, il-valuri fundamentali

L-2019 kienet timmarka l-aħħar fażi ta' implimentazzjoni **tal-pjan ta' azzjoni tal-UE dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija** (2015-2019) li jappoġġa d-drittijiet fundamentali tal-bniedem inklużi l-libertajiet ta' espressjoni, ta' għaqda u ta' assoċjazzjoni, in-nondiskriminazzjoni u d-drittijiet tal-

[19] SWD(2019) 280 final tas-16 ta' Ġunju 2019.
[20] https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/11/25/addressing-inequality-in-partner-countries-council-adopts-conclusions/

minoranzi. Fl-2019, l-UE użat l-Istrument Ewropew għad-Demokrazija u għad-Drittijiet tal-Bniedem biex tiffinanzja 268 proġett b'valur ta' EUR 119,5 million.

Il-mekkaniżmi tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem tal-UE ġġeddu għal 3 snin oħra fi tmiem l-2019.

F'kuntest ta' sfidi kontinwi għad-demokrazija globali, l-UE affermat mill-ġdid **l-impenn tagħha għall-proċessi demokratiċi** bi programmi li jammontaw għal aktar minn EUR 47,2 miljun fi 30 pajjiż.

L-UE bagħtet 8 missjonijiet ta' osservazzjoni elettorali (MOE), 6 missjonijiet ta' esperti elettorali u 7 missjonijiet ta' segwitu u żviluppat bażi ta' *data* pubblika ta' rakkomandazzjonijiet maħruġa mill-MOE. L-UE appoġġat ukoll osservaturi elettorali lokali fi 11-il pajjiż.

L-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tisħiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u t-tfajliet huma valuri ewlenin tal-UE u tal-politika tal-iżvilupp internazzjonali tagħha. Il-pjan ta' azzjoni tal-UE dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi jindirizza tliet oqsma ta' prijorità ewlenin: l-iżgurar tal-integrità fiżika u psikoloġika tal-bniet u t-tfajliet; il-promozzjoni tad-drittijiet soċjoekonomiċi u kulturali tan-nisa u t-tfajliet; u t-tisħiħ tal-vuċi u l-parteċipazzjoni tat-tfajliet u tan-nisa fit-teħid tad-deċiżjonijiet.

Fl-2019, kompliet l-implimentazzjoni tal-Inizjattiva Spotlight[21], sħubija trasformattiva bejn l-UE u n-NU biex jiġu eliminati l-forom kollha ta' vjolenza kontra n-nisa u t-tfajliet fid-dinja kollha. Il-programm "Safe and Fair" (EUR 25 miljun) qed itejjeb il-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-migranti nisa li ġejjin minn 11-il pajjiż tal-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja (ASEAN) lejn il-pajjiżi tal-Golf.

Il-programm "WeEmpower" b'allokazzjoni ta' EUR 22,5 miljun iżid l-impenn tas-setturi pubbliċi u privati għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tisħiħ tal-pożizzjoni tan-nisa fuq il-post tax-xogħol.

L-UE nediet ukoll programm ta' EUR 3,75 miljun biex tkompli ssaħħaħ in-networks reġjonali u internazzjonali tal-istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem u sejħa għal proġetti dwar il-protezzjoni tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem Leżbjani, Gay, Bisesswali, Transġeneri, u/jew Intersesswali. Ittieħdu wkoll azzjonijiet biex jiġu indirizzati l-isfidi dejjem akbar relatati mal-libertà tal-espressjoni u l-libertà tal-midja. Diversi proġetti ġew iffinanzjati taħt il-faċilità ta' assistenza teknika "Media4Democracy".

Teknoloġija u innovazzjoni

Kontribuzzjoni ta' EUR 200 miljun mill-UE għall-Faċilità ta' Żvilupp u Innovazzjoni tal-Intrapriżi tal-Balkani tal-Punent għenet biex timmobilizza investimenti li jammontaw għal total ta' EUR 958 miljun biex jiġu appoġġati madwar 4 700 kumpanija, u b'hekk ġew ipprovduti aktar minn 2 800 selfa, inħolqu kważi 80 000 impjieg, u ġew iffaċilitati 36 investiment fl-ekwità.

Il-konnettività għandha rwol fundamentali fil-kisba tal-SDGs, fejn it-trasport, l-enerġija u d-diġitalizzazzjoni huma setturi ewlenin. Infrastruttura reżiljenti tippromwovi tkabbir inklużiv u sostenibbli u trawwem l-innovazzjoni.

Il-PI ppromwova industrijalizzazzjoni sostenibbli fil-Brażil u l-Messiku biex it-tkabbir ekonomiku jinfired mill-emissjonijiet tal-karbonju, b'mod partikolari billi jiġu promossi sħubijiet bejn l-UE u l-kumpaniji lokali.

[21] https://www.spotlightinitiative.org/

Fl-2019, inħolqot it-Task Force dwar l-Ekonomija Diġitali tal-Alleanza Afrika-Ewropa, li kkontribwiet għar-rapport dwar l-Istrateġija tat-Trasformazzjoni Diġitali għall-Afrika (2020–2030) ippubblikat mill-Unjoni Afrikana.

Iż-żieda fl-importanza tax-xjenza, tat-teknoloġiji ġodda u tal-innovazzjoni għal żvilupp inklużiv u sostenibbli fir-reġjuni AKP ġiet rikonoxxuta bit-tnedija ta' programm ta' EUR 60 miljun fil-qafas tal-11-il Fond Ewropew għall-Iżvilupp biex jissaħħu l-ekosistemi u l-kapaċitajiet tal-innovazzjoni.

Firxa Globali

Madwar id-dinja, l-UE kompliet taħdem biex tnaqqas il-faqar, tiġġieled l-inugwaljanzi u tappoġġa l-iżvilupp sostenibbli u tippromwovi d-demokrazija, il-paċi u s-sigurtà.

L-Afrika

In-negozjati għal Ftehim ta' Sħubija mġedded mal-Istati AKP, biex jieħu post il-Ftehim ta' Cotonou u jsawwar mill-ġdid ir-relazzjonijiet politiċi u ekonomiċi ma' dawn is-sħab, bdew fl-2019.

L-UE pprovdiet appoġġ għat-tranżizzjoni demokratika fis-Sudan u żammet l-appoġġ qawwi tagħha kemm politikament kif ukoll finanzjarjament lit-tranżizzjoni Etjopjana. Flimkien mal-Bank Dinji u l-Bank Afrikan tal-Iżvilupp, l-UE mexxiet l-"Inizjattiva tal-Qarn tal-Afrika għall-Integrazzjoni Reġjonali u l-Iżvilupp Ekonomiku" mal-Djibouti, l-Eritrea, l-Etjopja, il-Kenja u s-Somalja.

Fl-2019, l-UE kopriet il-ħtiġijiet umanitarji ta' emerġenza f'seba' pajjiżi involuti fil-kriżi tas-Saħel: il-Burkina Faso, il-Mauritania, il-Mali, iċ-Chad, in-Niġer, in-Niġerja u l-Kamerun. L-UE allokat aktar minn EUR 187 miljun (li jinkludu aktar minn EUR 141 miljun lill-popolazzjonijiet l-aktar vulnerabbli fil-pajjiżi tal-G5) biex tappoġġa l-interventi umanitarji.

L-UE appoġġat l-inizjattiva tal-Afrika għal Enerġija Rinnovabbli mmexxija mill-Afrika[22] biex tikseb l-għan tagħha li tiġġenera mill-inqas 10 GW ta' enerġija rinnovabbli sal-2020. L-UE għandha interess strateġiku fl-appoġġ ta' din l-inizjattiva b'objettivi allinjati mal-Patt Ekoloġiku tal-UE kif identifikat fis-Sħubija għat-Tranżizzjoni Ekoloġika u l-Aċċess għall-Enerġija inkluża fl-istrateġija komprensiva futura mal-Afrika.

Fl-2019, il-missjonijiet ċivili tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni kienu attivi fil-Libja, il-Mali, in-Niġer u s-Somalja b'missjoni ġdida stabbilita fir-Repubblika Ċentru-Afrikana biex tappoġġa r-riforma tal-forzi tas-sigurtà bl-iskjerament gradwali tagħhom fil-pajjiż kollu.

L-Inizjattiva politika ewlenija, l-Alleanza Afrika-Ewropa għall-Investiment u l-Impjiegi Sostenibbli għamlet progress tajjeb, bl-UE tappoġġa u tneħħi r-riskji permezz tal-EIP. L-UE ffaċilitat ukoll djalogu pubbliku-privat fi 32 pajjiż Afrikan, bħala parti mill-pjattaforma tal-EIP ta' Negozju Sostenibbli għall-Afrika.

Permezz tal-PI, l-UE qed tkompli twettaq id-dimensjonijiet ekonomiċi, kummerċjali u ta' investiment tas-sħubija strateġika tagħha mal-Afrika t'Isfel, filwaqt li tiffoka fuq l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika (FSE) bejn l-UE u l-Komunità għall-Iżvilupp tan-Nofsinhar tal-Afrika, il-Ftehim ta' Pariġi, u kwistjonijiet tad-WTO.

[22] http://www.arei.org/

L-Ażja, l-Ażja Ċentrali u l-Paċifiku

Il-laqgħa bejn l-Asja u l-Ewropa tal-Ministri għall-Affarijiet Barranin saret f'Diċembru f'Madrid u ffokat fuq valuri kondiviżi u sfidi komuni, speċjalment il-multilateraliżmu effettiv ibbażat fuq ir-regoli.

F'Jannar, il-Laqgħa Ministerjali ASEAN-EU qablet, fil-prinċipju, li taġġorna r-relazzjonijiet għal sħubija strateġika, u f'Ġunju ġew iffirmati Ftehim ta' Kummerċ Ħieles u Ftehim ta' Protezzjoni tal-Investiment mal-Vjetnam mill-Kunsill tal-UE[23], segwiti minn Ftehim Qafas ta' Parteċipazzjoni f'Ottubru.

F'April, il-Kunsill estenda l-miżuri restrittivi kontra l-Myanmar għal sena oħra, inklużi l-miżuri restrittivi mmirati fuq individwi.

Il-"Ktajjen ta' Provvista Responsabbli fl-Asja" hija inizjattiva konġunta ffinanzjata mill-PI ta' EUR 9,5 miljun biex ittejjeb ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, l-istandards tax-xogħol u dawk ambjentali f'negozji bi ktajjen ta' provvista fiċ-Ċina, il-Ġappun, il-Myanmar, il-Filippini, it-Tajlandja u l-Vjetnam.

Matul l-2019, l-IcSP iffoka fuq l-indirizzar tad-diskors ta' mibegħda u l-prevenzjoni tal-estremiżmu vjolenti fir-reġjun kollu. Wara l-bombi tal-Għid fis-Sri Lanka, l-IcSP ġie mmobilizzat malajr biex jgħin fit-tisħiħ tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-prevenzjoni tal-estremiżmu vjolenti fis-Sri Lanka u l-Maldivi.

Ir-Reġjun tat-Tkabbir

Il-Kummissjoni kompliet tappoġġa lill-pajjiżi kandidati jew potenzjalment kandidati biex itejbu r-rieda tagħhom li jissieħbu fl-UE u biex jippromwovu l-kooperazzjoni reġjonali fi ħdan il-Balkani tal-Punent u mal-UE. Il-pakkett annwali tat-tkabbir ġie adottat fit-29 ta' Mejju. Bis-saħħa ta' aktar progress mir-Repubblika tal-Albanija u mir-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq, il-Kummissjoni żammet ir-rakkomandazzjoni tagħha biex jinfetħu n-negozjati tal-adeżjoni. F'Ottubru, il-Kunsill Ewropew iddeċieda li jerġa' lura għall-kwistjoni tat-tkabbir qabel is-summit li jmiss bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent. In-negozjati nfetħu uffiċjalment f'Marzu 2020.

L-UE pprovdiet EUR 880,7 miljun għal 39 proġett ta' konnettività tat-trasport u l-enerġija fil-qafas tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni; dawn il-proġetti għandhom jistimulaw investimenti ta' aktar minn EUR 3,2 biljun.

F'Mejju, il-Kummissjoni ħarġet l-Opinjoni tagħha dwar l-applikazzjoni tal-Bożnija-Ħerzegovina għas-sħubija fl-UE[24], li tindika li n-negozjati għall-adeżjoni għandhom jibdew ladarba l-Bożnija-Ħerzegovina tkun kisbet il-konformità korretta mal-kriterji tas-sħubija. F'Diċembru, il-Kunsill adotta konklużjonijiet[25] dwar l-Opinjoni tal-Kummissjoni, li laqa' b'sodisfazzjon.

Fir-rigward tat-Turkija, f'Novembru l-Kunsill introduċa miżuri restrittivi minħabba l-attivitajiet ta' tħaffir mhux awtorizzati tat-Turkija fil-Lvant tal-Mediterran[26], u ddeċieda li jnaqqas l-assistenza bilaterali fil-qafas tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni u li jnaqqas is-self tal-Bank Ewropew tal-Investiment. L-UE kompliet tappoġġa lis-soċjetà ċivili u l-kuntatti bejn il-persuni filwaqt

[23] Fi Frar 2020, segwiet ir-ratifika mill-Parlament Ewropew bid-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' Kummerċ Ħieles fl-1 ta' Awwissu 2020.
[24] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/de/COUNTRY_19_2778
[25] https://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2019/12/10/council-conclusions-on-commission-opinion-on-bosnia-and-herzegovina-s-application-for-membership-of-the-european-union/
[26] https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/11/11/turkey-s-illegal-drilling-activities-in-the-eastern-mediterranean-council-adopts-framework-for-sanctions/

li kompliet il-kooperazzjoni biex jiġu appoġġati r-refuġjati Sirjani u l-ġestjoni tal-migrazzjoni; il-baġit operazzjonali sħiħ tal-faċilità għar-refuġjati fit-Turkija ġie allokat sa tmiem l-2019.

Il-Viċinat Ewropew

Fl-2019, l-UE kompliet timplimenta l-politika Ewropea tal-Viċinat riveduta tagħha, filwaqt li mmobilizzat appoġġ sinifikanti għall-erba' prijoritajiet tagħha li ġew riorjentati[27] u integrat bis-sħiħ il-prinċipji ta' differenzjazzjoni, sjieda kondiviża u approċċ ibbażat fuq l-inċentivi.

Fil-Viċinat tal-Lvant, l-implimentazzjoni tal-"20 Riżultat tanġibbli għall-2020" tas-Sħubija tal-Lvant imxiet 'il quddiem sew, b'mod partikolari għall-ekonomija, il-konnettività, il-kuntatti bejn il-persuni u l-governanza tajba.

Fl-2019, is-Sħubija tal-Lvant iċċelebrat l-10 anniversarju tagħha, b'avveniment ta' livell għoli li enfasizza kisbiet sinifikanti biex tingħata spinta lill-ekonomiji u l-kummerċ, l-effiċjenza enerġetika, ir-rwol tas-soċjetà ċivili u l-liberalizzazzjoni tal-viża. Konsultazzjoni komprensiva dwar il-futur tas-Sħubija tal-Lvant imnedija fl-2019[28] irċeviet aktar minn 200 kontribut minn firxa wiesgħa ta' partijiet ikkonċernati.

Bil-finalizzazzjoni tan-negozjati dwar il-faċilitazzjoni tal-viża u l-ftehim ta' riammissjoni għall-Belarussja fl-2019, il-pajjiżi kollha tas-Sħubija tal-Lvant issa jibbenefikaw minn ivvjaġġar aktar faċli lejn l-UE.

Bi tweġiba għall-kunflitt fil-Lvant tal-Ukrajna, l-UE kompliet tipprovdi appoġġ umanitarju u assistenza għall-istabbilizzazzjoni u l-irkupru bikri. Barra minn hekk, l-UE mmobilizzat u skjerat appoġġ speċifiku għar-reġjun tal-Baħar ta' Azov.

L-inizjattiva tal-Patt tas-Sindki tal-UE tgħin lil kważi 400 muniċipalità fil-pajjiżi tas-Sħubija tal-Lvant biex jimplimentaw l-impenji tagħhom dwar l-enerġija sostenibbli u l-klima.

Fil-Viċinat tan-Nofsinhar, il-mitigazzjoni tal-impatt tal-kriżi fit-tul fis-Sirja baqgħet prijorità matul l-2019. Il-Konferenza ta' Brussell III f'April dwar l-appoġġ għall-futur tas-Sirja u r-reġjun affermat mill-ġdid l-impenn tal-UE.

F'Ġunju ġiet adottata dikjarazzjoni politika konġunta mal-Marokk u l-pjan ta' azzjoni UE-Marokk u l-qafas uniku ta' appoġġ ġew estiżi sa tmiem l-2020. F'Jannar, kemm il-pjanijiet ta' azzjoni UE-Iżrael kif ukoll dawk tal-UE-Awtorità Palestinjana ġew estiżi għal perijodu ta' 3 snin.

L-UE appoġġat l-elezzjonijiet presidenzjali u parlamentari fit-Tuneżija f'Settembru u Ottubru rispettivament, li komplew jikkonsolidaw it-tranżizzjoni demokratika tagħha, u kompliet tappoġġa t-tranżizzjoni tal-Libja lejn pajjiż stabbli u sikur minkejja s-sitwazzjoni ta' sigurtà fil-pajjiż.

Il-missjonijiet tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni kienu attivi fl-Ukrajna, il-Kosovo * u l-Georgia.

[27] L-oqsma prijoritarji tal-Politika Ewropea tal-Viċinat huma l-governanza tajba, id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt; l-iżvilupp ekonomiku għall-istabbiltà; is-sigurtà; u l-migrazzjoni u l-mobilità.

[28] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/european-union-opens-structured-consultation-future-eastern-partnership_en

L-Amerka Latina u l-Karibew

F'April, l-UE adottat strateġija ġdida għall-Amerka Latina u l-Karibew (LAC) — "UE-LAC — nagħqdu l-isforzi tagħna għal futur komuni"[29] — ibbażata fuq sħubiji fil-prosperità, id-demokrazija, ir-reżiljenza u l-governanza globali effettiva.

Sar progress fl-implimentazzjoni tas-sħubiji tal-UE fl-ALK permezz ta' ftehimiet politiċi u kummerċjali. F'Lulju, intlaħaq ftehim fil-prinċipju dwar il-parti kummerċjali tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni UE-l-Mercosur (l-Arġentina, il-Brażil, il-Paragwaj u l-Urugwaj). In-negozjati mal-Messiku għal Ftehim Globali modernizzat tlestew, ħlief fir-rigward tal-lista ta' entitajiet tal-akkwist pubbliku f'regoli ta' livell subċentrali.

L-azzjonijiet tal-PI inkludew proġett biex tissaħħaħ il-protezzjoni tal-proprjetà intellettwali fir-reġjun, f'konformità mad-WTO u l-ftehimiet ta' kummerċ ħieles rilevanti tal-UE. Proġett ta' EUR 9,5 miljun jappoġġa prattiki kummerċjali responsabbli fl-Arġentina, il-Brażil, iċ-Ċilì, il-Kolombja, il-Kosta Rika, l-Ekwador, il-Messiku, il-Panama u l-Perù.

Fil-Venezwela, il-kriżi politika u umanitarja mtawla kellha impatt sostanzjali fuq ir-reġjun, prinċipalment minħabba flussi migratorji mingħajr preċedent. L-UE żiedet il-pressjoni fuq ir-reġim permezz ta' miżuri restrittivi mmirati, fid-dawl tad-deterjorament kontinwu tad-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem, filwaqt li żiedet l-assistenza lill-popolazzjoni u lill-migranti Venezwelani.

Matul l-2019, l-UE kompliet tappoġġa l-implimentazzjoni tal-ftehim ta' paċi fil-Kolombja, inkluż l-għoti ta' appoġġ lill-Kummissjoni għall-Kjarifika tal-Verità, il-Koeżistenza u n-Nonripetizzjoni.

Fil-Messiku, l-IcSP appoġġa komunitajiet tul il-fruntiera tat-Tramuntana biex jassisti lil dawk li jfittxu l-ażil u lir-refuġjati billi jtejjeb l-aċċess għas-servizzi pubbliċi.

L-UE u l-Alleanza tal-Paċifiku ffirmaw dikjarazzjoni konġunta f'Settembru biex ikomplu jsaħħu l-kooperazzjoni u d-djalogu.

Reġjun tal-Golf tal-Lvant Nofsani

B'ħidma mill-qrib mas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna, id-delegazzjonijiet tal-UE u d-dipartimenti tal-Kummissjoni, il-PI wassal għal kisbiet sostanzjali fir-reġjun tal-Golf f'oqsma bħat-teknoloġiji tal-enerġija nadifa, l-effiċjenza enerġetika, it-tibdil fil-klima u d-diversifikazzjoni ekonomika. Il-biċċa l-kbira tal-proġetti jkopru s-sitt pajjiżi tal-Kunsill ta' Kooperazzjoni tal-Golf (GCC) u jinkludu n-Network ta' Enerġija Nadifa UE-GCC, id-Djalogu dwar id-Diversifikazzjoni Ekonomika UE-GCC, is-Sħubija għall-Politika u s-Sensibilizzazzjoni tal-UE, u proġett għat-tħejjija ta' sistema reġjonali ta' twissija radjoloġika u skambju ta' *data*.

Fl-Iraq, l-UE kompliet taħdem fuq il-proċessi ta' stabbilizzazzjoni, ir-riforma ta' wara l-konflitt, ir-responsabbiltà u l-proċessi ta' rikonċiljazzjoni inklużivi. L-IcSP appoġġa lin-NU fid-diġitalizzazzjoni tal-evidenza ta' reati mwettqa mid-Da'esh u għen biex itejjeb il-ġestjoni tal-fruntieri fil-fruntiera bejn l-Iraq u l-Ġordan.

---

[29] JOIN(2019) 6 final tas-16 ta' April 2019

* Dan l-isem huwa mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u huwa konformi mal-UNSCR 1244/1999 u mal-Opinjoni tal-QIĠ dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza tal-Kosovo.

Fil-Jemen, l-UE tkompli tappoġġa l-isforzi ta' stabbilizzazzjoni u l-proċess ta' paċi. Fir-rispons għall-ftehim ta' Stokkolma fi tmiem l-2018, ingħata appoġġ għall-isforzi ta' medjazzjoni, il-fond għall-bini tal-paċi tan-NU u għal inizjattivi speċifiċi bħall-ftehim dwar il-port f'Hodeidah.